

شاپیوستگی غیر فنی

اندیشیدن را جدی بگیریم. آنچه که ما کم داریم، مردان و زنانی هستند که اندیشیدن را جدی گرفته باشند. بند زبان را ببندیم و بال اندیشه را بگشاییم. برای گفتن همیشه وقت هست، اما برای اندیشیدن ممکن است دیر شود.

محمدود دولت آبادی

حقوق صاحبان سرمایه (سرمایه)

«سرمایه»، حقوق مالی مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری می‌باشد که حاصل تفاضل بدھی‌ها از دارایی‌ها است.

حال به تشریح اجزای «حقوق صاحبان سرمایه» می‌پردازیم:

سرمایه

آورده نقدی وغیر نقدی مالک یا مالکان به مؤسسه تجاری را «سرمایه» می‌گویند.

فعالیت

به نظر شما تفاوت سرمایه با دارایی چیست؟

سود انباشت

«سود انباشت» بخشی از سود سال جاری و سود سال‌های قبل است که به دلایلی بین مالکان توزیع نشده یا تخصیص نیافته است.

در صورتی که زیان انباشت وجود داشته باشد، این مبلغ به صورت منفی در بخش حقوق صاحبان سرمایه در ترازانمه گزارش خواهد شد.

نکته

با توجه به آموخته‌های قبلی خود جواب سؤالات زیر را در جدول مربوط جاگذاری کنید:

- ۱ مبالغی است که قبل از ارائه خدمت یا تحویل کالا، از مشتری وصول می‌شود.
  - ۲ محصول نهایی و اساسی صورت‌های مالی.
  - ۳ دارایی‌هایی که موجودیت عینی ندارند: دارایی .....
  - ۴ منابع اقتصادی متعلق به یک واحد تجاری، ناشی از رویدادهای گذشته که انتظا آتی باشند.

۵ نوعی بدھی است که زمان تسویه و یا تعیین مبلغ آن، همراه با ابهام قابل توجه است.

- ۶ مازاد هزینه‌های یک مؤسسه بر درآمدهای آن.
۷ مازاد درآمد بر هزینه‌های یک مؤسسه.

۸ صورتی که نتیجه فعالیتهای مالی واحد اقتصادی را طی یک دوره زمانی معین نشان می‌دهد:

۹ تعهداتی که انتظار نمی‌رود ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه یا یک چرخه عملیاتی تسویه شوند: «بدهی، .....»

- ۱۰ حقوق مالی مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجارتی:**

11 وجوه نقد درون مؤسسه در حسابی به نام ..... نگهداری می شود.

^{۱۲} حقوق مالی اشخاصی غیر از مالک یا مالکان نسبت به دارایی‌های واحد تجاری.

۱۳ تسهیلات مالی در یافته توسط مؤسسه از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری.

^{۱۴} با توجه به مانده‌های زیر مانده «موجودی نقد» چند میلیون ریال است؟ (ارقام به ریال)

وجه نقد داخل مؤسسه ۵۰۰، ۳، وجوه نقد مسدود شده ۵۰۰، ۶، وجوه نزد تنخواه گردان
۴۰۰۰، ۲، موجودی مؤسسه نزد بانک ها ۴۰۰۰، ۰

تهریه و تنظیم بخش حقوق صاحبان سرمایه(سرمایه) ترازنامه

مؤسسه...

ترازنامه

در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

دارایی‌ها	یادداشت ۱۳۹۶/۱۲/۲۹	ریال	یادداشت ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	ریال	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	یادداشت ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
دارایی‌های جاری:						
موجودی نقد	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری	xxxx
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	مالیات پرداختنی	xxxx
دریافت‌نی‌های تجاری و غیرتجاری	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	تسهیلات مالی	xxxx
موجودی مواد و کالا	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	ذخایر	xxxx
پیش‌پرداخت‌ها	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	پیش دریافت‌ها	xxxx
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	بدهی‌های مرتبط با دارایی‌های نگهداری شده برای فروش	xxxx
جمع دارایی‌های جاری	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	جمع بدھی‌های جاری	xxxx
دارایی‌های غیرجاری:						
دریافت‌نی‌های بلندمدت	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	پرداختنی‌های بلندمدت	xxxx
سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	تسهیلات مالی بلندمدت	xxxx
سرمایه‌گذاری در املاک	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	xxxx
دارایی‌های نامشهود	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	جمع بدھی‌های غیرجاری	xxxx
دارایی‌های ثابت مشهود	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	جمع بدھی‌ها	xxxx
سایر دارایی‌ها	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	حقوق صاحبان سرمایه:	xxxx
جمع دارایی‌های غیرجاری	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	سرمایه	xxxx
جمع دارایی‌های سرمایه	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	سود انباشته	xxxx
جمع دارایی‌ها	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	جمع حقوق صاحبان سرمایه	xxxx
جمع دارایی‌ها	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	جمع بدھی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	xxxx

تحقیق کنید که کاربرد ستون «یادداشت» در صورت‌های مالی چیست؟

فعالیت

مثال

« مؤسسه اسلامشهر » در ابتدای سال ۱۳۹۵ تأسیس شده است. با توجه به مانده حسابهای زیر که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از دفاتر حسابداری این مؤسسه استخراج شده است، ترازنامه طبقه‌بندی شده مؤسسه را در پایان دوره مالی تهیه می‌نماییم. (ارقام به ریال)

ردیف	شرح	مانده ۹۶/۱۲/۲۹	مانده ۹۵/۱۲/۳۰	
۱	پیش‌پرداخت خرید کالا	۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۵۰۰,۰۰۰	
۲	وجوده در راه	۲۷,۵۴۲,۰۰۰	۱۵,۴۲۳,۷۶۰	
۳	ساختمان نگهداری شده برای فروش	۱۹,۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۵۰,۰۰۰,۰۰۰	
۴	استهلاک انباشته اثاثه و منصوبات	۳۰,۲۶۰,۱۱۲	۱۸,۲۶۰,۱۱۲	
۵	حسابهای پرداختنی تجاری	۳۶۱,۷۷۳,۰۰۰	۲۹۴,۷۶۹,۰۰۰	
۶	بدھی مالیاتی به اداره امور مالیاتی	۴۷,۵۰۰,۰۰۰	۲۵,۱۴۲,۰۰۰	
۷	سپرده‌گذاری بلند مدت در بانک	۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۸	اسناد پرداختنی	۱۳۴,۷۵۰,۰۰۰	۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰	
۹	بانک	۹۳۵,۳۰۵,۸۲۰	۱۰,۴۶۰,۱۷,۴۵۸	
۱۰	ساختمان	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۱۱	حق امتیاز برق	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۸,۴۰۰,۰۰۰	
۱۲	اسناد تضمینی نزد دیگران	۲۵,۷۰۰,۰۰۰	—	
۱۳	زمین	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۱۴	صندوق	۵۲,۳۰۰,۰۰۰	۴۱,۶۲۵,۷۰۰	
۱۵	اوراق قرضه پرداختنی	۲۴۹,۹۲۰,۶۸۶	۲۴۹,۹۲۰,۶۸۶	
۱۶	اثاثه و منصوبات	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۱۷	سپرده حسن انجام کار	۹۸,۵۹۲,۰۰۰	۶۴,۵۰۶,۲۰۰	
۱۸	موجودی نقد مسدود شده	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶۲,۲۱۰,۱۲۵	
۱۹	تنخواه گردان	۳۲,۰۰۰,۰۰۰	—	
۲۰	استهلاک انباشته نرم‌افزار حسابداری	۹۶,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰	
۲۱	حقوق پرداختنی	۴۹۸,۹۷۵,۰۰۰	۲۶۲,۵۰۰,۰۰۰	

مؤسسه اسلامشهر

ترازنامه

۱۳۹۶ اسفند ۲۹ در تاریخ

دارایی ها	باداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	ریال	بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه	باداشت	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	ریال
بدهی های جاری:									
دارایی های جاری:									
موجودی نقد (۱)		۱۰۴۷۱۴۸۸۰	۱۱۰۳۰۶۶۶۹۱۸	۱۱۰۳۰۶۶۶۹۱۸	۱۰۴۷۱۴۸۸۰	برداختی های تجاری و غیر تجاری (۱۲)		۱۳۳۳۱۱۵۵۳۰۰	۱۳۳۳۱۱۵۵۳۰۰
سرمایه گذاری های کوچاه مدت (۱۳)		۵۰۰۴۳۶۹۰۰۰	۵۰۰۴۳۶۹۰۰۰	۵۰۰۴۳۶۹۰۰۰	۵۰۰۴۳۶۹۰۰۰	مالیات برداشتی (۱۳)		۴۷۵۸۱۰۰۰	۴۷۵۸۱۰۰۰
دریافتی های تجاری و غیر تجاری (۱۴)		۲۳۸۵۰۳۰۰۰	۲۳۸۵۰۳۰۰۰	۲۳۸۵۰۳۰۰۰	۲۳۸۵۰۳۰۰۰	تمهیلات مالی		۴۷۵۸۱۰۰۰	۴۷۵۸۱۰۰۰
موجودی مواد و کلا (۱۵)		۵۴۷۱۰۰۰	۵۴۷۱۰۰۰	۵۴۷۱۰۰۰	۵۴۷۱۰۰۰	ذخایر (۱۶)		۴۲۱۰۰۰	۴۲۱۰۰۰
پیش برداشت ها (۱۷)		۵۰۵۰۰۰۰۰	۵۰۵۰۰۰۰۰	۵۰۵۰۰۰۰۰	۵۰۵۰۰۰۰۰	پیش برداشت ها (۱۸)		۸۷۵۴۰۰۰	۸۷۵۴۰۰۰
دارایی های نگهداری شده برای فروش (۱۹)		۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰	بدهی های مرتبه بازاری های نگهداری شده برای فروش (۱۸)		۳۱۰۰۰۰۰	۳۱۰۰۰۰۰
جمع بدهی های جاری		۳۶۹۳۲۴۸۷۰	۳۶۹۳۲۴۸۷۰	۳۶۹۳۲۴۸۷۰	۳۶۹۳۲۴۸۷۰	بدهی های جاری:		۱۰۵۳۷۷۲۰۰	۱۰۵۳۷۷۲۰۰
دارایی های غیر جاری:		—	—	—	—	بدهی های غیر جاری:		۱۰۸۲۳۸۶۸۴۲۰	۱۰۸۲۳۸۶۸۴۲۰
دریافتی های بند مدت (۱۷)		—	—	—	—	بدهی های غیر جاری:		۲۴۹۳۰۶۴۸۶۵	۲۴۹۳۰۶۴۸۶۵
تمهیلات مالی بند مدت (۱۸)		۴۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰	بدهی های غیر جاری:		۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰	۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰
ذخیره مزایی پایان خدمت کارکنان (۱۹)		۱۹۷۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۷۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۷۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۹۷۵۰۰۰۰۰۰۰	تمهیلات مالی بند مدت (۱۸)		۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰	۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰
جمع بدهی های غیر جاری		۳۲۳۰۰۰۰۰۰	۳۲۳۰۰۰۰۰۰	۳۲۳۰۰۰۰۰۰	۳۲۳۰۰۰۰۰۰	ذخیره مزایی پایان خدمت کارکنان (۱۹)		۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰	۱۳۹۶۱۳۸۰۱۱۲۰
جمع بدهی های		۳۶۹۷۳۹۸۸۸	۳۶۹۷۳۹۸۸۸	۳۶۹۷۳۹۸۸۸	۳۶۹۷۳۹۸۸۸	حقوق صاحبان سرمایه:		۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰۰۰۰
سایر داراییها (۱۱)		۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰۰۰۰	حقوق صاحبان سرمایه:		۴۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
سود ابتداء (۱۲)		۵۷۴۴۱۷۳۹۸۸۸	۵۷۴۴۱۷۳۹۸۸۸	۵۷۴۴۱۷۳۹۸۸۸	۵۷۴۴۱۷۳۹۸۸۸	جمع حقوق صاحبان سرمایه		۳۶۶۲۱۰۱۳۵	۳۶۶۲۱۰۱۳۵
جمع بدهی های حقوق صاحبان سرمایه		۷۱۳۱۰۱۳۱	۷۱۳۱۰۱۳۱	۷۱۳۱۰۱۳۱	۷۱۳۱۰۱۳۱	جمع بدهی های حقوق صاحبان سرمایه		۴۳۴۳۴۶۷۶۰۸	۴۳۴۳۴۶۷۶۰۸
جمع داراییها		۱۱۰۷۰۷۸۰۷۸۰	۱۱۰۷۰۷۸۰۷۸۰	۱۱۰۷۰۷۸۰۷۸۰	۱۱۰۷۰۷۸۰۷۸۰	جمع بدهی های حقوق صاحبان سرمایه		۴۳۴۳۴۶۷۶۰۸	۴۳۴۳۴۶۷۶۰۸

*شماره های درج شده کنار هر حساب در این مثال، صرفاً جهت عطف به نحوه محاسبات (در صفحه بعد) می باشد و در صورت های مالی درج نمی شود.

محاسبات مربوط به ترازنامه طبقه‌بندی شده مؤسسه اسلامشهر:

نام حساب	مانده ۹۶/۱۲/۲۹	مانده ۹۵/۱۲/۳۰	دارایی های ثابت مشهود (۱۰)
موجودی نقد (۱)	۱۰۴۷۸۱۴۷۸۲۰	۱۱۰۳۰۵۶۶۹۱۸	۶۰۰۰۰۰۰۰۰
صندوق	۵۲۳۰۰۰۰۰۰	۴۱۶۲۵۷۰۰	۷۰۰۰۰۰۰۰۰
بانک	۹۳۵۳۰۵۸۲۰	۱۰۴۶۰۱۷۴۵۸	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
بنخواه گردان	۳۲۰۰۰۰۰۰۰	—	(۳۰۰۰۰۰۰۰۰)
وجوه در راه	۲۷۵۴۲۰۰۰	۱۵۴۲۳۷۶۰	(۳۰۰۰۰۰۰۰۰)
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت (۲)	۵۳۰۴۷۵۶۰۰۰	۵۰۰۴۶۹۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
دیافتنتی‌های تجاری و غیرتجاری (۳)	۲۳۸۵۰۲۰۰۰۰	۳۴۵۹۸۰۰۰۰	(۳۰۰۰۰۰۰۰۰)
حساب‌های دریافتنتی	۲۳۸۵۰۲۰۰۰۰	۳۴۵۹۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
موجودی مواد و کالا (۴)	۵۴۷۱۰۰۰۰۰	۵۱۲۶۶۲۰۰۰	۱۰۴۶۰۱۷۴۵۸
مواد اولیه و بسته‌بندی	۱۳۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۰۴۷۵۰۰۰۰	۱۰۴۷۸۱۴۷۸۲۰
کالای در جریان ساخت	۸۷۵۰۰۰۰۰۰	۸۰۵۰۰۰۳۰۰	۲۶۲۵۰۰۰۰۰
کالای ساخته شده	۲۵۸۹۱۰۰۰۰	۲۴۱۵۶۲۰۰۰	۳۸۲۴۰۵۰۰۰
سایر موجودی‌ها	۶۸۱۹۰۰۰۰۰	۶۹۸۵۰۰۰۰۰	۹۸۵۶۸۲۰۰۰
پیش‌برداخت‌ها (۵)	۵۰۵۰۰۰۰۰۰	۳۸۰۵۰۰۰۰۰	۱۳۴۷۵۰۰۰۰
پیش‌برداخت اجاره	۴۰۰۴۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰۰۰	۴۵۲۶۹۸۰۰۰
پیش‌برداخت خرید کالا	۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۳۰۵۰۰۰۰۰۰	۴۷۵۰۰۰۰۰۰
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش (۶)	۱۲۵۰۰۰۰۰۰	۴۲۰۷۸۰۰۰۰	۴۷۵۰۰۰۰۰۰
مواد اولیه مازاد نگهداری شده برای فروش	۱۲۵۰۰۰۰۰۰	۴۲۰۷۸۰۰۰۰	۴۷۵۰۰۰۰۰۰
سرمایه‌گذاری‌های بلند مدت (۷)	۸۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۳۰۰۰۰۰۰۰
سرمایه‌گذاری در املاک (۸)	۱۹۵۰۰۰۰۰۰	۱۹۵۰۰۰۰۰۰	۲۳۹۹۰۲۰۱۲۰
ساختمنان نگهداری شده برای فروش	۱۹۵۰۰۰۰۰۰	۱۹۵۰۰۰۰۰۰	۲۳۹۹۰۲۰۱۲۰
دارایی‌های نامشهود (۹)	۳۲۲۰۰۰۰۰۰	۲۵۴۴۰۰۰۰۰	۲۴۹۳۸۰۶۸۶
حق تأثیف	۱۲۸۰۰۰۰۰۰	—	۱۲۰۷۸۴۱۷۶۸
استهلاک انباشته حق تأثیف	(۳۲۰۰۰۰۰۰۰)	—	۱۲۰۷۸۴۱۷۶۸
امتیاز برق	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۸۴۰۰۰۰۰۰	۱۹۶۱۳۸۰۱۲۰
استهلاک انباشته نرم‌افزار حسابداری	(۹۶۰۰۰۰۰۰۰)	(۳۶۰۰۰۰۰۰۰)	۵۰۲۰۰۰۰۰۰

کار عملی ۱۰

در سایت www.codal.IR از صورت‌های مالی دو مؤسسه، «ترازنامه» و «صورت سود و زیان» را تهیه و در کلاس آنها را بررسی و با یکدیگر مقایسه نمایید.

کار عملی ۱۱

«مؤسسه فیروزکوه» در سال ۱۳۹۶ تأسیس شده است. حسابدار این مؤسسه در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ ترازنامه زیر را برای مؤسسه تهیه نموده است. این ترازنامه دارای اشکالاتی است. با توجه به اطلاعات موجود، «ترازنامه طبقه‌بندی شده» مؤسسه رابه طور صحیح تهیه نمایید.

ترازنامه مؤسسه فیروزکوه

برای دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۶

دارایی‌ها	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	یادداشت	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
دارایی‌های جاری:				
موجودی نقد	۴۴۶۷۲۵,۱۰۰	۳۲۵۰۰۰,۰۰۰	۴۷۵۲۰۰,۳۰۰	۲۲۹۵۰۰,۰۰۰
سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت	۰	۳۲۵۰۰۰,۰۰۰	۰	۱۲۷۵۰۰,۰۰۰
دریافتی‌های تجاری و غیر تجاری	۰	۰	۰	۱۶۰۳۹۲۵,۴۰۰
دارایی‌های نامشهود	۰	۰	۰	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
مالیات پرداختی	۰	۰	۰	۱۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
ساپر دارایی‌ها	۱۲۱۷,۸۰۰,۰۰۰	۱۴۳۰,۰۰۰	۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۰
جمع دارایی‌های جاری:	۱۲۱۷,۸۰۰,۰۰۰	۱۴۳۰,۰۰۰	۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۰۳۹۲۵,۴۰۰
دارایی‌های غیر جاری:				
دریافتی‌های بلندمدت	۰	۰	۰	۰
سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت	۰	۰	۰	۰
موارد و کالا	۰	۰	۰	۰
دارایی‌های ثابت مشهود	۰	۰	۰	۰
دارایی‌های نگهداری شده برای فروش	۱۸۷۰,۱۰۰,۰۰۰	۲,۴۲۲,۶۰۰,۰۰۰	۱,۸۷۰,۱۰۰,۰۰۰	۰
جمع دارایی‌های غیر جاری	۱۸۷۰,۱۰۰,۰۰۰	۲,۴۲۲,۶۰۰,۰۰۰	۱,۸۷۰,۱۰۰,۰۰۰	۰
حقوق صاحبان سرمایه:				
سود انباشته	۵,۸۴۲,۲۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰
سرمایه	۰	۰	۰	۰
جمع حقوق صاحبان سرمایه	۰	۰	۰	۰
جمع بدھی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	۷,۴۴۶,۱۲۵,۴۰۰	۷,۲۱۵,۷۲۵,۴۰۰	۴,۷۹۳,۱۲۵,۴۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

کار عملی ۱۲

ترازنامه طبقه‌بندی شده زیر مربوط به « مؤسسه بلوچستان » در پایان سال ۱۳۹۶ است. جاهای خالی را تکمیل کنید:

دارایی‌ها					دارایی‌های جاری:
یادداشت	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۳۹۵/۱۲/۳۰	بدھی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۶	کلیه مبالغ درج شده به صدهزار ریال می‌باشد.
					پرداختنی‌های تجاری و غیرتجاری
۱۳۹۵/۱۲/۲۹	۱۳۹۶/۱۲/۳۰	یادداشت	بدھی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۱۷۷۰
۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۶	۸۰۲۹۸
۱۲۸۷۰	۱۲۹۴۰	۱۲۸۷۰	۱۲۹۴۰	۱۲۹۴۰	۱۱۰۰
۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۱۱۰۰
....	....	۲۳۱۰۰	۲۳۱۰۰	۲۳۱۰۰	۲۳۱۰۰
۶۱۷۵	۶۱۷۵	۸۲۵۰	۸۲۵۰	۸۲۵۰	۸۲۵۰
۷۳۳۵	۷۳۳۵	۱۰۱۴۲	۱۰۱۴۲	۱۰۱۴۲	۱۰۱۴۲
۱۳۵۰	۱۳۵۰	۱۹۸۰	۱۹۸۰	۱۹۸۰	۱۹۸۰
۳۷۱۸۰	۳۷۱۸۰	۴۹۷۴۲	۴۹۷۴۲	۴۹۷۴۲	۴۹۷۴۲
۱۲۸۹۰	۱۲۸۹۰	....	....	....	....
۱۹۹۰۰	۱۹۹۰۰	۲۳۴۲۰	۲۳۴۲۰	۲۳۴۲۰	۲۳۴۲۰
۲۴۳۰۰	۲۴۳۰۰	۳۸۶۷۶	۳۸۶۷۶	۳۸۶۷۶	۳۸۶۷۶
۵۷۰۹۰	۵۷۰۹۰	....	....	....	....
۹۴۲۷۰	۹۴۲۷۰	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....
۲۵۰۶۰	۲۵۰۶۰	۵۱۴۰۳	۵۱۴۰۳	۵۱۴۰۳	۵۱۴۰۳
....	....	....	....	....	....
....	....	۳۰۸۴۴۰	۳۰۸۴۴۰	۳۰۸۴۴۰	۳۰۸۴۴۰

سایر اطلاعات

- ۱ سرمایه سال ۱۳۹۶ به نسبت سال گذشته ۱۰٪ رشد داشته است.
- ۲ در سال ۱۳۹۵ دارایی‌های غیرجاری دو برابر دارایی‌های جاری می‌باشد.
- ۳ سایر دارایی‌های در سال ۱۳۹۶ به نسبت سال گذشته ۱۱٪ افزایش داشته است.
- ۴ در سال ۱۳۹۶ حساب پرداختنی‌های بلندمدت معادل یک‌پنجم جمع بدھی‌های غیرجاری می‌باشد.

تحقیق کنید که اگر مؤسسه‌ای قصد دریافت تسهیلات (وام) از بانک را داشته باشد، معمولاً بانک چه گزارش‌های حسابداری را از مؤسسه می‌خواهد و از هر گزارش چه نتایجی برداشت می‌کند؟ بررسی نمایید.

فعالیت

ارزشیابی

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعريف حقوق صاحبان سرمایه	۶	
				تعريف انواع حقوق صاحبان سرمایه	۷	
				تعريف سود انباشته	۸	
				توانایی تفکیک اجزای حقوق صاحبان سرمایه	۹	
				توانایی تنظیم بخش حقوق صاحبان سرمایه ترازنامه	۱۰	

حساب‌های انتظامی

فعالیت

در مورد «حساب‌های انتظامی» چه می‌دانید؟

حساب‌های انتظامی، حساب‌هایی آماری هستند که جهت نگهداری اطلاعات و ارقام مربوط به برخی اطلاعات غیر مالی کاربرد دارند و هدف از آنها ایجاد شفافیت هر چه بیشتر برای برخی از رویدادهای مالی در گذشته، حال و آینده می‌باشد. برای مثال: نگهداری اطلاعات مربوط به اسناد تضمینی شرکت نزد دیگران، که می‌تواند میزان برخی تعهدات ممکن در آینده را شفاف‌تر سازد.

بدهی‌های احتمالی

نکته

بدهی‌هایی که به دلیل قطعی نبودن و نداشتن سرسید مشخص، امکان شناسایی آنها وجود ندارد. از بدهی‌های احتمالی می‌توان «تضمين اسناد پرداختنی دیگران توسط مؤسسه» و «خسارات ناشی از محکومیت دعاوی» را نام برد.

لازم به ذکر است که اجزای هریک از حساب‌های مندرج در متن صورت‌های مالی و همچنین حساب‌های انتظامی و بدهی‌های احتمالی باید در «یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی» افشاء گردد. تشرییح یادداشت‌های توضیحی در مقاطع تحصیلی بالاتر انجام خواهد شد.

کار عملی ۱۳

« مؤسسه رامسر » در سال ۱۳۹۶ تأسیس شده است. با توجه به مانده حساب‌های صفحه بعد که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۹ از دفاتر حسابداری این مؤسسه استخراج شده است، ترازنامه طبقه‌بندی شده مؤسسه را در پایان سال ۱۳۹۶ تهیه نمایید. (ارقام به ریال)

تپیه و تنظیم ترازنامه

ردیف	شرح	مانده ۹۶/۱۲/۲۹
۱	سپرده‌گذاری ۵ ساله در بانک	۳۲۰'۰۰۰'۰۰۰
۲	حساب‌های دریافتی	۵۹'۶۲۵'۵۰۰
۳	وجوه در راه	۶'۸۸۵'۵۰۰
۴	سرمایه‌گذاری ۶ ماهه در بانک	۱۳۲'۶۱۸'۷۵۰
۵	ذخیره تصمین کالا	۱۴'۲۲۷'۵۰۰
۶	مساعده کارکنان	۲۷'۰۰۰'۰۰۰
۷	استهلاک انباشته ساختمان	۵۰'۰۰۰'۰۰۰
۸	ذخیره دستمزد ایام مرخصی	۹۵'۹۶۰'۸۴۸
۹	کالای ساخته شده	۶۴'۷۲۷'۵۰۰
۱۰	مالیات حقوق پرداختی	۱۱'۸۷۵'۰۰۰
۱۱	پیش‌دریافت فروش	۲۷'۶۲۵'۱۰۵
۱۲	وام پرداختی بلندمدت	۴۸'۷۹۳'۶۷۰۷
۱۳	اسناد تصمینی دریافتی از کارکنان	۵۴'۰۰۰'۰۰۰
۱۴	امتیاز تلفن	۲۰'۰۰۰'۰۰۰
۱۵	پیش‌پرداخت خرید مواد اولیه	۲۶'۲۵۰'۰۰۰
۱۶	ملزومات	۱۷'۰۴۷'۵۰۰
۱۷	حصه بلندمدت وام کارکنان	۱۵۲'۸۸۲'۰۰۰
۱۸	پرداخت بیمه سال آینده شرکت	۱۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۱۹	امتیاز برق	۱۲'۰۰۰'۰۰۰
۲۰	بانک	۱۴۲'۶۳۵'۸۵۵
۲۱	حقوق پرداختی	۱۲۴'۷۴۳'۷۵۰
۲۲	سپرده حسن انجام کار	۲۴'۶۴۸'۰۰۰
۲۳	صندوق	۱۳'۰۷۵'۰۰۰
۲۴	ساختمان	۸۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۲۵	سرمایه	۱'۶۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۲۶	موجودی نقد مسدودشده (که انتظار می‌رود ظرف ۲ سال آینده آزاد نشود)	۴۰'۰۰۰'۰۰۰
۲۷	پیش‌پرداخت خرید ماشین‌آلات	۲۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۲۸	حساب‌های پرداختی تجاری	۲۷'۲۳۷'۰۰۰
۲۹	بیمه پرداختی	۲۵'۱۶۵'۷۵۰
۳۰	مواد اولیه مازادی که شرکت برای فروش نگهداری کرده	۶'۳۵۰'۰۰۰
۳۱	حق اختراع	۳'۲'۰۰۰'۰۰۰
۳۲	بدھی احتمالی ناشی از محکومیت در دادگاه	۷'۰۰۰'۰۰۰
۳۳	اسناد پرداختی بابت تصمین قراردادها	۶'۰۰'۰۰۰'۰۰۰
۳۴	کالاهایی که هنوز مرحله تولید را تکمیل نکرده‌اند	۳'۷'۳۰'۳'۳۰۵
۳۵	زمین نگهداری شده برای فروش	۷'۴۰'۰۰۰'۰۰۰
۳۶	مواد اولیه موجود جهت تولید کالا	۳'۳'۱۲'۵'۰۰۰
۳۷	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲'۰۰'۸'۰۰'۰۰۰

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف حساب‌های انتظامی	۶	
				تعریف بدھی‌های احتمالی	۷	
				توانایی تشخیص و شناسایی حساب‌های انتظامی	۸	
				توانایی تشخیص و شناسایی بدھی‌های احتمالی	۹	
				توانایی تنظیم بخش حساب‌های انتظامی	۱۰	

فکر کنید

با توجه به اینکه هر فرد در برابر خود و جامعه مسئولیت شهروندی دارد و باید پاسخگوی اعمال خود باشد، چه مسئولیت‌هایی بر دوش کمک حسابدار تھیہ کننده صورت‌های مالی قرار دارد؟

.....
.....
.....
.....

فکر کنید

به نظر شما یک کمک حسابدار تھیہ کننده صورت‌های مالی به عنوان یک شهروند چه تعهدات اخلاقی نسبت به کارفرما و جامعه دارد؟

.....
.....
.....
.....

ارزشیابی شایستگی تهیه و تنظیم ترازنامه

شرح کار:

- ۱ توانایی تفکیک مانده حساب‌ها به دارایی و بدهی و سرمایه
- ۲ توانایی تفکیک دارایی‌ها به جاری و غیرجاری
- ۳ کنترل محاسبات و مانده حساب‌های دارایی جاری (موجودی نقدی و پیش‌پرداخت‌ها)
- ۴ کنترل محاسبات و مانده موجودی کالا طبق فرم موجودی انبار
- ۵ کنترل محاسبات به دارایی‌های غیرجاری و طبقه‌بندی آن (مشهود و غیرمشهود)
- ۶ کنترل محاسبات مربوط به استهلاک انباشته دارایی‌های غیرجاری
- ۷ کنترل محاسبات مربوط به ارزش دفتری دارایی‌های غیرجاری
- ۸ توانایی تفکیک بدهی‌ها به جاری و غیرجاری
- ۹ کنترل محاسبات مربوط به انواع بدهی حساب‌جاری و طبقه‌بندی آن
- ۱۰ کنترل محاسبات مربوط به بدهی غیرجاری و طبقه‌بندی آن
- ۱۱ کنترل محاسبات مربوط به اقلام سرمایه و سرمایه پرداخت نموده
- ۱۲ تنظیم ترازنامه مؤسسه با توجه به استاندارهای حسابداری
- ۱۳ تهیه یادداشت‌های همراه مربوط به حساب‌های انتظامی

استاندارد عملکرد: تهیه و تنظیم ترازنامه بر طبق استانداردهای حسابداری و صورت‌های مالی نمونه براساس مستندات و مدارک مثبته

شاخص‌ها:

- ۱ تهیه بخش دارایی‌های ترازنامه
- ۲ تهیه بخش حقوق صاحبان سهام (سرمایه) ترازنامه
- ۳ تهیه بخش حقوق صاحبان سهام (سرمایه) ترازنامه

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: اتفاق کار، میز و صندلی، ملزومات اداری، کامپیوتر، پرینتر، مجموعه استانداردهای ایران، فرم صورت‌های مالی نمونه، مجموعه قوانین مالیات‌های مستقیم، ماشین حساب، حداقل ۴۲ عنوان حساب دفتر کل به مدت ۶۲ دقیقه
ابزار و تجهیزات: میز و صندلی، ملزومات اداری، نرم‌افزار مالی، نرم‌افزار اکسل، فرم صورت‌های مالی نمونه، مجموعه استانداردهای حسابداری، مجموعه قوانین مالیات‌های مستقیم

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	نمره هنرجو	حداقل نمره قبولی از ۳
۱	تهیه بخش دارایی‌های ترازنامه	۲	
۲	تهیه بخش بدهی‌های ترازنامه	۲	
۳	تهیه بخش حقوق صاحبان سهام (سرمایه) ترازنامه	۲	
۴	تهیه بخش حساب‌های انتظامی	۱	
شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیستمحیطی و نگرش میانگین نمرات			
* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.			